

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Kallelse till årsmöte

Den 21 april är det dags för årsmöte i Kvinnor för fred Riks.
Plats: Hammarby allé 93, Stockholm. **Tid:** 11-16
Kaffe/te, smörgås och frukt serveras.

Efter årsmötesförhandlingarna (cirka 13.00) talar Angela Aylward från tankesmedjan Cogito om resursaspekter som konfliktorsaker och vikten av att förebygga konflikter med fredliga medel.

Det finns möjlighet att få visst bidrag till resan för medlemmar med lång resa till Stockholm. Ring 08-667 97 27, 076-117 97 27 eller e-posta kff@telia.com.

KFF med i debatten

En insändare i NSD, den 28/1, skriver "Järnhård" om "hotet från ryssen" som återkommit som argument hos somliga som vill gå med i Nato. Järnhård pekar på att Rysslands militärutgifter (enligt fredsforskningsinstitutet SIPRI) är en bråkdel av USA:s och EU:s.

Han menar att det finns ett samband mellan de makthavandes lust att gå med i Nato och deras slappa rovdriftsliberala attityd till den ökande gruvbrytningen i Norrbotten.

Han misstänker att vi kan få se hur inbjudna krigsövande Natotrupper vaktar miljöförstörande gruvverksamhet mot protesterande lokalbefolkning och ekologiskt tänkande människor. Sverige lägger sig platt menar han, för de utländska mineralbolagen och utsätter oss för miljökatastrofrisker.

Kvinnor för fred i Kiruna fördjupade frågan i en replik som publicerades i samma tidning:

Tack "Järnhård" för din utmärkta insändare. Vi ställer fullt och fast upp på dina synpunkter. Varför är alla rädda för ryssen? De måste ju rusta upp när USA och Nato knackar på dörren.

Till och med försvarsminister Karin Enström säger att Ryssland inte är något hot. Det är patetiskt och gammeldags att i dag 2013 fortfarande skrämna folk med ryssen. Det är ute.

Vad man nu gör påminner om Sara Lidmans ord från 2004: "Konsten att ge bort ett land utan att medborgarna märker det", när vi sålde ut vårt land till "krigsövningar". Nu säljer vi ut vårt län för gruvbrytning till en minimal summa. Att tänka på folket som bor i området och på miljön kommer i sista hand. "Europas sista vildmark" kommer bli ett krigsövningsområde och en massa gruvhål.

Gun-Britt Mäkitalo och Eva Jonsson

Första SAMLA-mötet 2013

Den 2 februari sammanstrålade Kvinnor för freds ledningsgrupp till ett Samla-möte i Stockholm. Näsvisen, Kungsör/Eskilstuna, Uppsala, Stockholm, Kiruna och Laholm var representerade.

KFF har svängrum för verksamheten även 2013. Bidrag har beviljats från Ungdomsstyrelsen/Kvinnors organisering.

Större projekt under året är Kirunaseminarier i samband med Global Networks årsmöte i juni och politikerveckan i Almedalen i juli. I augusti (15-18) äger också Sommarskolan för Nordens kvinnor med flera rum på Åland. Årets tema: Fredskultur versus våldskultur. Berit Ås och Siilja Riita Kestikoski är huvudansvariga. Maj Britt Theorin är en av talarna. Sponsorer söks!

I Stockholm är en ny studie-cirkel på gång, eventuellt med öppna föreläsningar på ABF-hu-

set. Temat: Svenskt deltagande i världens militära upprustning (läs mer på sid 10).

Lena Steinholtz Ekecrantz och Sylvia Rönn berättade om ett möte med SKV och Fredskommittén; gemensamma aktioner anses vara mycket angelägna.

Både i Uppsala och i Kiruna vill KFF att kommunerna ansluter sig till organisationen Borgmästare för Fred (Mayors for Peace). 25 svenska kommuner är med! Ett möte har ägt rum i Uppsala (Karin Dahl) – Fredsstad 2014.

KFF-tidningen ska även framledas ges ut som inlägga i Miljömagasinet (fyra gånger om året). Dessutom planeras minst ett separat temanummer. Nästa ska vara klart före Almedalsveckan och ha som tema Kvinnor för fred i de nordiska länderna, en historik. Detta med anledning av att svenska Kvinnor för fred fyller 35 år. Första temanumret

Medlemmarna fick temanummer om svensk säkerhetspolitik i brevlådan.

överhuvudtaget (i dec 2012), godkänt och beundrat, har gett mersmak.

Benita Eklund och Karin Jonegård arbetar vidare med förnyad hemsida.

Nästa samlingstillfälle för alla KFF-medlemmar blir årsmötet, söndagen den 21 april. Se annons. Väl mött!

Edla Lanto, Ingegärd Andersson, Gun-Britt Mäkitalo och Karin Molin

11 december i Kiruna. En av vinterns många KFF-aktioner!

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter
- Ger ut rapporter, böcker och häften
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna, Schweiz och Wafe i England
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.
Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Eva Wilks.

Radhia Nasraoui – Männis

Det var i Tunisien den arabiska våren började och advokaten och människorättskämpen Radhia Nasraoui var en av förtänkarna. Förra året var hon en av mottagarna till Olof Palmepriset.

2003 bildade hon, advokat till yrket, föreningen *Kraftsamlings mot tortyren i Tunisien*. När hon tog emot Olof Palmepriset berättade hon i sitt tacktal att tortyr fortfarande finns i Tunisien. Men nu kan man tala högt om det till skillnad från förr. Under diktatorn Zine El Abidine Ben Alis tid (1987-2011) användes tortyren systematiskt.

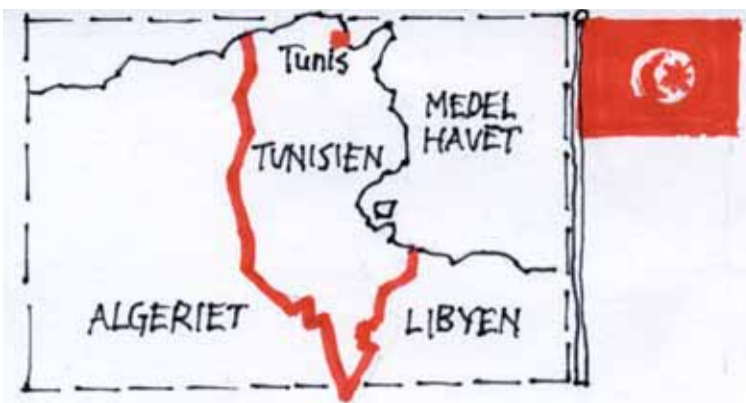
Efter att Tunisien blivit självständigt från den franska kolonialmakten (1881-1956) utvecklade sig landet till en socialstat under första statschefen, Habib Bourguiba (1957-1987). Det blev speciellt gynnsamt för kvinnor – månggifte förbjöds, skilsmässa legaliserades. Flickor fick inte gifta sig före 17 års ålder. Under Bourguibas tid blev skolgången allmän och gratis. Kampen mot analfabetism togs upp. Alla fick kostnadsfri och modern sjukvård. 1980 tilläts till och med ett flerpartisystem.

Men det förtrycktes när Ben Ali tog över makten. Till exempel överlevde det kommunistiska arbetarpartiet (PCOT) bara i hemlighet.

Hamma Hammami, partiets talesman och gift med Radhia Nasraoui, dömdes 2002 till ett mer än treårigt fängelsestraff. Radhia Nasraoui svarade då med en hungerstrejk som varade i 38 dagar; ”för att befria min man och för övriga medborgares politiska frihet”. Hon lyckades men utsattes på nytt för repressalier.

Diktatorn flyr

Diktatorn flydde landet den 12 januari 2011, upproret mot de sociala missförhållandena blev öppet efter att en fattig och av myndigheterna trakasserad grönsakshandlare, som inte hade råd att muta myndigheten, tände eld på sig själv. Sociala medier spred oron ytterligare över hela landet. I en intervju med franska

nättidningen *Mediapart* säger Radhia Nasraoui (26 jan 2011) att det också hjälpte att det finns en stark social tradition, folk pratar politik på kaféer, ”vi är inga fegisar”, man hjälper människor som är sjuka och bryr sig om sina grannar.

Ben Ali gjorde allt för att förstöra denna solidaritet. Man kunde få ett fem- eller tolvårigt fängelsestraff bara för att man gav en skolväska till en politisk fånges son. I samma intervju kräver hon att förövarna av den gamla regimen inte ska gå straffria.

– Vi vill att de tortyransvariga ska ställas inför rätta i Tunisien

och dömas av tunisiska domare, både de ansvariga som har gett order och de som har utfört tortyren. Det ska ske under riktiga juridiska former. Jag är mot dödsstraffet, mot tortyr, även för Ben Ali.

Förföljd

Under diktaturen tillhörde Radhia Nasraoui de förföljda. Hon var ju en av de få som vågade försvara människor som fallit offer för tortyr och polisövergrepp. Hennes advokatkansli i Tunis – fattigt och slitet – invaderades och vandaliserades så ofta av Ben Alis hemliga polis att det inte

lönade sig med renovering. Än i dag har hon inte tid att tänka på sådant. Det verkar nämligen som om hon står på fel sida – återigen dyker de gamla strukturerna upp. Unga killar inleder våldsam jakt på oliktankande, sade hon i en tysk radiointervju (17 dec 2012) och fortsätter:

– De påstår att de försvarar revolutionens syften genom att avlägsna alla korruperade tjänstemän. De finansieras från Qatar och Saudiarabien. Det är otroligt hur mycket fondpengar som har pumpats in till Tunisien därifrån för att motarbeta all positiv utveckling inledd genom revolutionen. Dessa stater har ett intresse av att Tunisien misslyckas därför att de vill undvika att människor i deras länder börjar resa sig.

Övergångsregering

Den 15 november 2011 formades en konstitutionsskapande övergångsregering. Det starkaste partiet var Ennahada (37 procent), ett islamskt parti som visade sig vara måttfullt. Ennahada bidrar med övergångspresidenten, Moncef Marzouki.

Från medlemskap i Nato t

Gunn-Marie Tranberg från Kvinnor för fred deltog i Folk och Försvars konferens i Sälen tidigare i år. Här berättar hon om sina intryck från en tillställning med både dystra katastrofscenarier och glimtar av mod och framsynhet.

”Ers Kungliga Höghet! Eders Excellenser! Mina Damer och Herrar!” Det var en högtidlig ton som slogs an när *Folk och Försvars* konferens startade på Sälen Högfjällshotell 13 januari 2013. För en Sälenbo som jag, var det en fröjd att min hembygd visade upp sitt allra vackraste ansikte, med solsken över snövita vidder. Programmet var till brädden fyllt av intressant innehåll, som fick mig upplivad och glad. Men givetvis också betänksam!

Jag misstänker att många som följde medierna under dessa dagar blev förskräckta. Inte undra på, med allt fokus på till exempel Nato. Men *Folk och Försvars* syfte är att främja freden, friheten och demokratin. Första dagen handlade heller inte om det militära försvaret, utan om en värld i förändring. Här redovisas några axplock:

Vart är EU på väg? Demokratiska brister, ekonomisk kris, 25 miljoner arbetslösa, nationalism, främlingsfientlighet och kränkningar av mänskliga rättigheter. Därtill mistro och

splittring inom unionen där euromedlemmar bildar en inre krets och övriga blir utanför.

Hur vill vi ha EU? Cecilia Malmström uppmanade att tänka nytt och modigt.

Öva inför det oväntade

Många programpunkter handlade om extremismens framarsch. Säpos generaldirektör Anders Thornberg redogjorde för organisationens verksamhet och behovet att ständigt öva inför det oväntade. Många diskussioner under dagen rörde övervakning och den mänskliga integriteten. De extremistiska hoten är både politiska (partier) och militanta (grupper). Båda lär använda demokratin för att krossa demokratin.

”Kriget mot terrorismen” har inneburit att USA ställt krav på nya lagar i Sverige!? En ändamålsglidning innebär till exempel att preventiv avlyssning kan bli aktuell, och det allmänna mobilinnehavet betyder att vi går omkring som vandrande GPS-sändare.

Försvarsminister Karin Enström inledde den andra dagen

Natochefen Anders Fogh Rasmussen ute på fält i Afghanistan. Till Folkoch försvar kom han i helikopter och talade sig sedan varm för ett svenskt medlemskap i Nato.

under rubriken ”The Nordic dimension”. Sverige vill utveckla samarbetet i Norden både vad gäller utrikes, säkerhets- och försvarspolitik. Kostnadsdelning är bra anser hon.

”Nato and Sweden: Strong Partners in Security”. Natochefen Anders Fogh Rasmussen anlände i helikopter. Han höll föredrag om Sveriges förträfflighet och önskade att Sverige skulle gå med i Nato så fort som möjligt. Därvidlag påhejades han kraftfullt av Estlands utrikesminister Urmas Paet.

Rasmussen upprepade ordet ”tillsammans” gång på gång och fortsatte att berömma Sveriges insatser, både i de krigsövningar som numera får göras på svenskt territorium, samt de svenska insatserna ute i världen.

En veckas försvar

Enligt Lissabonfördraget ska alla EU-länder vara redo att hjälpa varandra vid väpnat angrepp. Men inte alla EU-länder är med i Nato. Detta faktum ansågs dock som helt naturligt och inget problem. Rasmussen betonade dock

skillnaden mellan medlemmar och icke-medlemmar när det gäller Natos militära hjälp.

Vår försvarsminister Karin Enström tyckte att en veckas svensk försvarsförmåga var rimlig. Viktigast är ”tillsammans” och att vi övar mera ”tillsammans” överallt! Det handlar om militär kapacitet, ”smart defence”. Natos budget visar att resurserna måste användas effektivare i framtiden.

Ett eventuellt svenskt Natomedlemskap var en fråga som dryftades mycket under

Korättskämpa i Tunisien

Partiets ledare Rachid Ghanouchi, som bodde i London i 20 år, återvände till Tunisien efter diktaturens fall. Vem är denne man, undrar tysk radio (dradio.de) i ett politiskt reportage om Tunisien (29 okt 2012): Är han inte en ulv i fårakläder?

Officiellt förfärad sig Ghanouchi över de radikala islamisterna i Tunisien (salafister), "vi ifrågasätter inte kvinnornas landvinningar i Tunisien", "vi respekterar yttrandefriheten". Men i början av oktober 2012 dök det upp ett hemligt inspelat band där Ghanouchi talar ut. Han uppmanar salafisterna att ha tålmod:

"Det islamiska samhället kommer att förverkligas. Varför provocera de icke-religiösa kretsarna och västvärlden genom att insistera på sharialagen? Islam är redan statsreligion enligt konstitutionen. Allt annat kan införas så småningom. Med allt som hör till."

Vänsterrörelsen och de sekulariserade partierna reagerade med protest på dessa avslöjanden, inspelade åtta månader innan.

Och så mördas Chakri Belaïd

den 6 februari 2013, generalsekreterare för ett vänsterparti (Parti des patriotes démocrates unifié), advokat och människorättskämpa som Radhia Nasraoui. Vem är mördaren? Ghanouchis Ennahdparti? Gamla anhängare till diktatorn som vill underminera de rådande förhållandena? Eller de extrema islamisterna (salafisterna)?

Attentat mot demokratin

Ett attentat mot den spirande demokratin, summerar tyska Der Spiegel (v 8). Hamma Hammami, Radhia Nasrahouis man och vän till den mördade Chokri Belaïd konstaterar:

– Nu skapar partiet Ennahada ett aggressivt klimat. Partiet vill inte ha någon demokrati utan en religiös diktatur, citeras Hammami i Der Spiegel. Nästan dagligen hotas han av mord.

– Jag är optimist, sade Radhia Nasraoui för två år sedan, det har jag alltid varit, även i de svåraste ögonblicken. Det har hjälpt mig att hårdna ut även med det mest outhärdliga (Mediapart 26 jan 2011).

Sanni Gerstenberg

Illustrationer: Gunnar Svensson

Radhia Nasraoui tillhörde de förföljda under diktaturen.

Till fredsarbete

konferensdagarna. Vår estniska granne ansåg till och med att "i verkligheten är både Finland och Sverige med i Nato".

Publikfrågor

Några frågor från publiken: Varför finns kärnvapen i Europa?

Svar: "Kärnvapen finns i världen. Därför måste vi också ha. Men en kärnvapenfri värld är vårt mål!"

Varför hjälper vi inte Syrien när vi hjälpte till exempel Kosovo?

Svar: "Syrien har inte begärt hjälp. Lösningen där är politisk inte militär."

Afghanistan?

Svar: "Nöjd. Bästa resultat." (så tyckte Natochefen)

Chefen för den samlade svenska styrkan i Afghanistan, Erik Landerholm, berättade om både positiva och negativa förhållanden i det krigströtta landet. Till den positiva bilden hör att skolor, sjukvård och mödravård har utvecklats. Mobiltelefoner och asfalterade vägar finns. En tillväxt i ekonomin pågår. Fria val kan hållas. Men detta gäller inte landet som helhet. Många områden har blivit osäkrare, och vissa provinser kan betraktas som "laglöst land". De civila förlusterna är cirka 2000-2500 dödade människor.

Sammanfattningsvis en dyster prognos inför 2014 då tillba-

Foto: Gunn-Marie Tranberg

Intressant program, som också förskräckte, i ett Sälen som visade sig från sin vackraste sida,

kadragandet av de utländska styrkorna ska vara avslutade.

Eftermiddagen började något förvirrande. ÖB Sverker Göransson som tidigare var till stades, försvann plötsligt och hade ersatts med sin generaldirektör Sandwall. Sveriges försvarsförmåga, som ska "hålla stand" i cirka en vecka, var en nyhet som många ville kommentera.

Vissa delegater oroade sig för Rysslands upprustning, behov av att förstärka på Gotland och behov av mera övningar etcetera.

Men först av allt behövs mera pengar! ÖB:s budskap var att om inte Försvarsmakten får mer

pengar måste ett vapenslag avvecklas helt. Frågor ställdes om vad man gör med de 42 miljarder som försvaret får varje år? Stora förändringar sker, oprövade system, internationell tjänstgöringsplikt med mera. Frivillig rekrytering har inneburit en stor brist på officerare. Osäkerhet beträffande alliansanslutningen betyder också en del. En beförd konflikter mellan Försvarsberedningen och ÖB? Försvarsmakten har det "jobbigt".

Stålet som biter

Något som däremot går bra är svensk vapenindustri. Historiskt framgångsrik. Det svenska

stålet biter alltjämt kusligt effektivt ute i världen. Vi är världens största vapenexportör per capita. Inte mindre än 350 procents ökning av vapenexporten sedan 2002. Inte dåligt, speciellt när vi har en lag som förbjuder. Strålände affärer "på undantag" alltså! (Ja så här tänker emellanåt "en katt ibland hermelinerna!")

Är människan för dum för att överleva?

Inte många ord yttrades på denna försvarskonferens om de största hoten som mänskligheten står inför. Klimatförändringen påverkar hela livet på jorden. Inte många ord om vårt sköra ekosystem och om överutnyttjandet av naturresurserna globalt och lokalt. Och inte ett ord om Kärnkraftens risker. Det var inte länge sedan vi ängslades för att någon kunde "tappa mössan i reaktorn". Att glömma dammsugaren var väl helt osannolikt? Och Tjernobyl och Fukushima, har det verkligen hänt?

Visst finns det anledning att på allvar börja samtala om ödesfrågorna och det ekonomiska system vi är slavar under. Finns det beredskapsplaner i kommunerna för tiden efter den billiga oljan?

Det stora område som rörlivsmedelsförsörjning och andra basbehov lovade kongressled-

ningen att ta upp vid nästa års konferens.

Människans empati

Det är smärtsamt att umgås med katastrofscenarier. Men kanske bidrar det till omvänt tänkande? Överallt pågår också fredsarbete, gemenskap och kärlek. Det lyste igenom även under Folk och Försvars konferens. Peter Rådberg (försvarsutskottet) talade till exempel om samhällsförsvar, vilket kan vara ett steg i rätt riktning.

Det var också en njutning att uppleva moderator Pernilla Ströms skickliga manövrering bland programpunkterna, och se hur professionellt säkerhetstjänsten arbetade (diskret undersöktes kvarglömda portföljer och omärkligt slöt de upp runt prins Daniel).

Advokatsamfundets generalsekreterare Anne Ramberg uttalade sig modigt om USA:s kidnappningar och hemliga fångelser i Europa. ("Tänk om Ryssland och Iran skulle susa omkring i förarlösa plan och avrätta folk?")

Det viktiga som även framkom på konferensen var, att när det verkligen är "skarpt läge" är det de vanliga människornas empati, hjälp och stöd som räknas (Sandy, Gudrun, Oslo och Utöja).

Gunn-Marie Tranberg

Ett fredsperspektiv på Iran

Hur kan vi förhindra ännu ett barbariskt överfall på en flertusenårig kulturnation? Om detta pratade fredsforskaren Jan Öberg från Transnationella stiftelsen för freds- och framtidsforskning, i Henåns kulturhus i februari i ett arrangemang av Fredrörelsen på Orust.

Jan Öberg inledde med konstaterandet att FN:s stadga i portalparagrafen hävdar att fred skapas med fredliga medel. Långt senare i texten medges att i extrema fall kan fredsbevarande militär närvaro behövas för att bevara freden, så kallad humanitär intervention. Jan Öberg deklarerade att han ej är fredsfundamentalist, det kan finnas tillfällen då kirurgen måste ta till kniven i avsikt att bota.

En nyligen gjord resa till Iran har förstärkt hans uppfattning

Jan Öberg på Orust.

att landet hos oss speglas ur ett fördömsfullt perspektiv. Han anser sig inte vara en Iranexpert utan en nyfiken i behov av konkret erfarenhet. Hans rundresa skedde 14 timmar per dag i 14 dagar. Iranierna vill gärna samtala med utländska besökare.

Det var ingen turisträpp till sevärdheter och han klargjorde att han inte hyser någon sympati för regimen i Iran, utan skulle välkomna också en iransk vår.

Västlänternas utlysta blockad är kontraproduktiv tycker Jan Öberg. Den ingår i det långsiktiga straffet för att Iran blev en "olydig" stat 1979 och syftet är att åstadkomma ett regimskifte genom utifrån kommande maktmedel. Är målet att skapa samma förhållanden som i Irak? Ska Iran bli ett nytt Irak? Det är nödvändigt att i tid helt byta politik. Embargo, sanktioner, bombhot med mera utmynnar ofelbart i krig.

Folket drabbas

Efter dessa inledande konstateranden visade Jan Öberg en lång bildsvit från det iranska vardags-samhället och vissa kulturstäder, belägna i områden som i dag bombhotas av väst och Israel.

Förhandlingar med Iran kan inte inledas med dikterade villkor och hot. Det pågående embargot kostar Iran 100 miljarder

dollar per dag, främst i uteblivna oljeinkomster. I Iran uppstår varubrist på viktiga områden, till exempel trycksår och mediciner, en brist som drabbar folket men knappast ledarna.

Väst odlar obevisade schabloner om kärnvapen. Men ingenstans finns så många kärnvapen som i västvärlden. Och utan ömsesidig respekt ingås inga avtal.

Myterna om Iran talar om militär upprustning. Landets 70 miljoner invånare betalar en militärbudget om 7 miljarder dollar (ungefär som Sveriges). Irans militärbudget är cirka 1 procent av USA:s.

Risk för kulturmord

Jan Öberg kommer sedan in på hur man bör agera praktiskt för att avveckla den pågående spänningen. Några exempel:

- Förhandlingar måste föras på en neutral plats och utan journalister. Förberedelserna ska vara grundliga.
- Israel måste avstå från sin hatpropaganda.
- USA måste upphöra med att ensidigt kräva att vapeninspektörer ska utses av västlänternas.
- Iran måste upphöra med att stödja och beväpna Hizbollah och liknande rörelser.
- Iran borde också ställa upp som medlare mellan Assadre-

Fredsforskaren Jan Öberg besökte nyligen Iran och berättar med hjälp av fotografier om sina upplevelser.

gimen och upprorsrörelserna i Syrien.

• Alla parter måste bemöda sig om att skapa dialog mellan religionerna. En bra början kom med de 118 icke-allierade länder som deltog i kongressen i Iran i september 2012.

• Väst borde underlätta för Iran att bli medlem i WTO (World Trade Organization).

Om väst slutar med sina hot kommer den iranska regimen sannolikt att falla tror Jan Öberg.

Iranier i gemen har inga problem med andra länders folk, bara med regeringarna och den egna regimen. Yttre hot får människor att sluta upp kring sin regering.

Jan Öberg avslutade dessa och fler idéer med några frågor:

Vill vi ha 75 miljoner iranier som hatar väst? Har vi rätt att begå kulturmord på Iran? Och varför ställer inte medierna dessa frågor och lanserar alla dessa förslag till konfliktlösning?

Erni och Ola Friholt

Samtal om försvarspolitik pågår

Kvinnor för Fred anordnar under våren 2013 en studiecirkel som uppföljning av 2012 års seminarier om "Kärnvapen, Sveriges förhållande till Nato, rymdens militära användning och vad kvinnor skulle vilja ha i stället". Fokus för vårens cirkel är svensk försvarspolitik och Sveriges delaktighet i världens militära upprustning.

Med Sverige som plattform studerar och diskuterar vi svensk försvarspolitik i dag, bakgrunden till användningen av svensk mark för internationella militära övningar framför allt i Norrbotten, hur rymden används, drönare och deras roll, allianser Sverige deltar i, OSSE, Nato och svensk vapenexport. Kort sagt, vi försöker få en bred kunskap om situationen för Sverige vad gäller fred och säkerhet just nu. Deltagarna är från Kvinnor för Fred och andra fredsorganisationer.

Studiecirkeln startade i januari. Till det första mötet hade vi läst kapitlet om säkerhets- och försvarspolitikens inriktning i regeringens proposition 2008/09:140 om "Ett användbart försvar". Speciellt var att Folk och Försvars årliga konferens ägde rum samma dag som cirkeln höll sitt möte, att ÖB cirka en vecka tidigare gjort

ett "utspel", där han menat att Sverige endast kan försvara sig i en vecka om landet blir anfallet.

Vid läsning av regeringspropositionen uppmärksammade vi bland annat språket, hur man väljer sina ord i skrivningarna. Ord som insats och samarbete låter ju positiva. Men i vilka sammanhang och hur används de? Detta bör vi i fredsörelsen vara uppmärksamma på, analysera och se igenom.

Den officiella hotbilden mot Sverige beskrivs i propositionen. Regeringens bedömmar att "Ett enskilt militärt väpnat angrepp direkt mot Sverige är fortsatt osannolikt under överskådlig tid". Vidare skrivs att "Utmaningar och hot mot vår säkerhet är föränderliga, gränslösa och komplexa". Som exempel nämns pandemier, storskalig terrorism av icke-statliga aktörer, miljökatastrofer, klimatförändringar, spridning av massförstörelsevapen, samhälls sårbarhet.

Mer militär förmåga är inte det som behövs för att klara dessa stora globala hot. Säkerhetsbegreppet behöver vidgas. Det är i dag Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MBS) som har till uppgift att utveckla och stödja samhällets

förmåga att hantera olyckor och kriser. På Folk och Försvars möte nästa år, 2014, kommer ett vidgat säkerhetsbegrepp att vara huvudfrågan.

Vi diskuterar vidare om försvaret blir billigare om Sverige går med i Nato? Det finns de som framhåller det. Troligen skulle det inte bli så, visar efterforskningar genomförda av en deltagare i cirkeln. Nato rekommenderar 2 procent av ett lands BNP men förväntar sig extra uttag vid insatser. På det kommer kostnaderna för det egna försvaret.

Vi påminnes om att Sverige allt mer sällan deltar i fredsbevarande operationer, något som tidigare har givit Sverige ett gott renommé internationellt.

Vid det andra mötet fick vi besök av Gun-Britt Mäkitalo från Kvinnor för Fred i Kiruna. Hon berättade om bakgrunden till de internationella övningar som sker på svenskt område i Norrland och presenterade sin klippbok med material från 2004 och fram till i dag. Av den framgår att Kvinnor för Fred och andra organisationer i norra Sverige har genomfört ett stort antal protester mot övningarna allt sedan 2004 och att de har fått en god mediabevakning.

I december 2003 fick en-

mansutredaren Karl Leifland i uppdrag att göra en utredning som skulle ligga till grund för EUs väpnade styrkor att kunna öva, åtminstone relativt ostört, under svåra klimatbetingelser och den 30 juni 2004 presenterades utredningen "Snö, mörker och kyla", SOU 2004:77. Utredningen föreslår att större delen av Norrland, Älvdalen, Tornedalen ska få användas av EU-stater för gemensamma övningar och tester av nya vapen. Samtliga partier utom vänstern tog beslutet att låta dessa övningar äga rum. I den senaste övningen, som ägde rum i höstas, deltog 65 länder.

Sommaren 2011 arrangerades ett internationellt protestläger med cirka 200 personer från 17 länder. Det ordnades en "die in" och start- och landningsbanan på flygplatsen målades rosa.

Ett av syftena med cirkeln är att skaffa kunskap så att de som vill resa till Kiruna i sommar och delta i protestaktioner är väl förberedda. Dessa äger rum veckan efter midsommar, den 27-30 juni 2013, i samband med internationella årsmötet för "Globala nätverket mot kärnvapen och vapen" i Kiruna. I samband med nätverkets årsmöte arrangeras även flera seminarier, bland annat Kvinnor för Fred och In-

ternationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF).

Studiecirkeln visar att det finns ett stort behov för aktiva inom fredsörelsen att träffas. Den nuvarande utvecklingen med en ökad militarisering och ett ökat tänkande i militära termer för konflikthantering behöver brytas!

Vad gör Försvarsberedningen nu? Försvarsberedningen ska förbereda för nästa försvarsbeslut 2015. Framför allt göra en omvärldsanalys. Vi har på nätet sökt efter direktiv för beredningens nuvarande arbete utan att finna ett sådant. Vi har funnit "Anvisningar för Försvarsberedningens (Fö 1992:B) fortsatta arbete" från 2012-07-12. Där står bland annat att "Försvarsberedningen ska redovisa sin bedömning av den säkerhetspolitiska utvecklingen och sammanhängande konsekvenser för svensk försvars- och säkerhetspolitik senast den 1 juni 2013". Då kommer vi att läsa rapporten från Försvarsberedningen och diskutera hur vi vill agera utifrån den.

Studiecirkeldeltagarna träffas under två timmar varannan vecka. Vi har träffats tre av åtta gånger och det är fortfarande möjligt att gå med i cirkeln.

Eva Hägerstrand